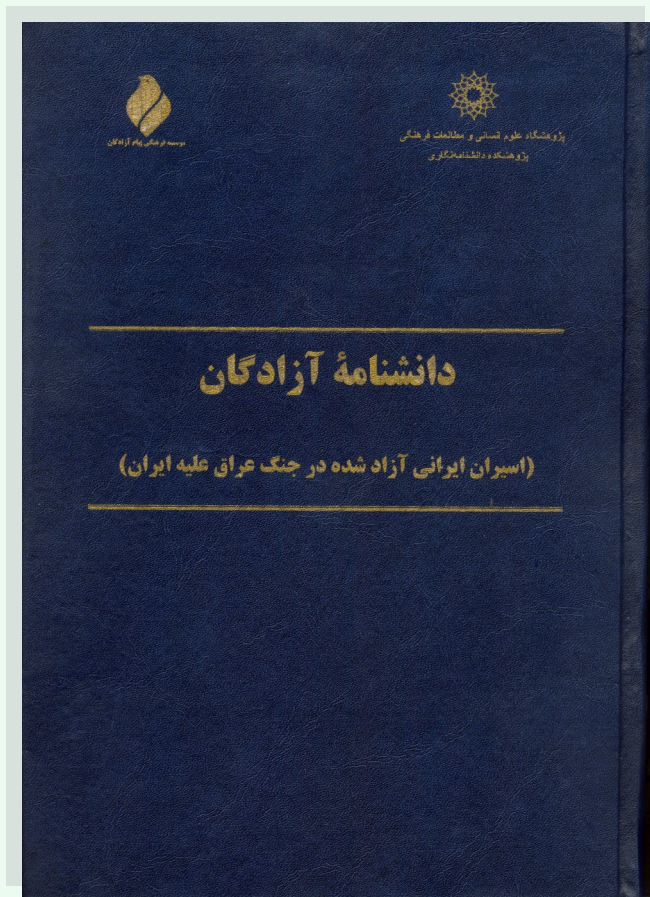
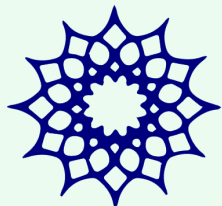

برخی از مداخل دانشنامه

- ابوغریب، زندان
- ابوترابی فرد، سیدعلی اکبر
- اسارت در اسلام
- اسارت در کلام امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری
- استخبارات
- الانبار، اردوگاه
- بازگشت آزادگان به وطن
- بوی پیراهن یوسف
- پایی که جا ماند
- پناهندگی
- تکریت
- تنبیه و شکنجه
- تندگویان، محمدجواد
- جاسوسی
- حقوق بین‌المللی و اسیران جنگی
- رمادی
- روان‌شناسی اسارت
- زندان الرشید
- ستاد رسیدگی به امور آزادگان
- شهدای اسیر
- صلیب سرخ
- کرکوک
- موصل
- من زنده‌ام
- نقض حقوق اسیران جنگی ایرانی و مسئولیت بین‌المللی دولت عراق

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پژوهشکده دانشنامه‌نگاری

آدرس: تهران، سعادت آباد، بلوار فرهنگ، خیابان داود رشیدی
بن بست دانش، پلاک ۱ کدپستی: ۴۳۸۸۱-۱۹۹۷۷
تلفن: ۲۲۱۲۹۸۴۳ و ۲۲۰۸۵۴۸۱
دورنگار: ۲۲۰۷۳۲۲۷
صندوق پستی: ۴۷۸-۱۴۶۵۵

Website: www.iecf.ir
E-mail: info@iecf.ir

دانشنامه آزادگان

دانشنامه آزادگان براساس تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشکده دانشنامه‌نگاری (بنیاد دانشنامه‌نگاری سابق) و مؤسسه فرهنگی پیام آزادگان تألیف شده است. این مرجع ارزشمند با ۱۳۴ (یکصد و سی و چهار) مقاله دانشنامه‌ای، در ۳۸۰ صفحه تدوین شده و در نگارش آن ۵۰ (پنجاه) نفر از نویسندگان همکاری کرده‌اند که از کل مقالات، ۲۴ مقاله را آزادگان سرافراز به رشته تحریر درآورده‌اند.

دبیر علمی اثر، آقای دکتر منوچهر اکبری استاد دانشگاه تهران دانشنامه را با برگزاری شورای علمی دانشنامه: آقایان بیژن کیانی شاهوندی، حسن بهشتی‌پور، علی محمد احد طجری، محمدرضا کائینی، فریبرز خوب‌نژاد، مجید غلاث و دکتر رضا ملکی سیاست‌گذاری کرده و پیش برده‌اند و جلسات مختلفی برای تصویب مداخل، تعیین حجم مداخل، بررسی‌های محتوایی و غیر آن برگزار شده و با استفاده از توان علمی و تجربی اعضای هیئت علمی پژوهشکده دانشنامه‌نگاری، مقالات از حیث انطباق با حقایق مربوط به امور آزادگان نیز اعضای محترم شورای علمی، به‌ویژه آقایان حسن بهشتی‌پور و فریبرز خوب‌نژاد، کارشناسی لازم را انجام داده و در اصلاح خطاهای احتمالی کوشیده‌اند.

معیار اصلی در انتخاب مداخل این دانشنامه، ارتباط موضوعی با بحث اسارت و میزان اهمیت آنها است. مداخل انتخابی در مقولات زیر دسته‌بندی شده‌اند:

- ◀ مکان‌های نگه‌داری اسرا؛
- ◀ تعدادی از چهره‌های شاخص دوران اسارت؛
- ◀ حوادث شاخصی که در اردوگاه‌ها رخ داده و نقطه عطفی در دوران اسارت قلمداد می‌شوند؛
- ◀ معرفی برخی از آثار ادبی و هنری اسارت‌مزین به تقریظ مقام

معظم رهبری؛

◀ اشاره به مسائل حقوقی؛

◀ و نیز مسائل فردی و اجتماعی دوران اسارت همچون بهداشت، آموزش، بیماری‌ها، امکانات، ابتکارات و مانند آن.

تعداد واژگان هر مدخل، بسته به میزان اهمیت آن، متفاوت است و در این دانشنامه مقالات کوتاه، متوسط، و بلند به چشم می‌خورد.

در نگارش مقالات، هم از آزادگان فرهیخته و اهل قلم بهره برده شد و هم از سایر نویسندگان و دانشنامه‌نگاران. شیوه کار به این شکل بود که کلیات محتوا و رئوس مطالب هر مدخل در اختیار نویسنده قرار می‌گرفت که در مدت زمانی مشخص فرصت داشت تا با مراجعه به اسناد و مطالب منتشره، نسبت به نگارش و تحویل مقاله اقدام نماید.

مهم‌ترین مشکل در مسیر نگارش مقالات این دانشنامه، کمبود انباشت علمی و پژوهشی در موضوع اسارت بود. با وجود انتشار آثار متعدد و متنوع در این حوزه، همچنان مباحث این حوزه از لحاظ تاریخی به حد کافی تبیین نشده است، زیرساخت‌های پژوهشی آماده نیست، و فرهنگ‌نامه‌ها و دیگر آثار مرجع در این حوزه آن‌طور که بایسته و شایسته است، منتشر نشده است. در این دانشنامه بخش مهمی از اطلاعات از رهگذر مصاحبه با چهره‌های شاخص و حاضر در آن مقطع کسب شده است و تلاش شده تا واقعیات موضوع به صورت کاملاً مستند عرضه شود و اسناد و منابع معتبر آن ذکر گردد.

مقالات، پس از دریافت، مورد ارزیابی محتوایی و نگارشی قرار گرفتند: در ارزیابی محتوایی، محتوای مقاله از نظر استنادی و مطابقت با حقایق؛ و در ارزیابی نگارشی، تناسب با موضوع مقاله، برخورداری از لحن دانشنامگی، انسجام درونی و توالی منطقی مباحث مد نظر بود. در صورتی که مقالات در این دو مرحله، نیازمند اصلاحات بود، به مؤلف

بازگردانده می‌شد تا ظرف مدت زمانی معین به اصلاح آن همت گمارده و آن را بازگرداند. پس از بررسی مجدد و اطمینان از اصلاحات انجام‌شده، مقاله برای سیر مراحل ویراستاری ادبی و صوری و محتوایی ارسال می‌شد. در نهایت، نسخه نهایی دانشنامه در اختیار موسسه پیام آزادگان قرار گرفت و مورد بازبینی نهایی و اصلاحات آخر قرار گرفت.

دانشنامه آزادگان در یک نگاه

شورای علمی دانشنامه: بیژن کیانی شاهوندی،

حسن بهشتی‌پور، علی محمد احدطجری، محمدرضا کائینی، فریبرز خوب‌نژاد، مجید غلاث، دکتر رضا ملکی

دبیر علمی: دکتر منوچهر اکبری

معاون دبیر علمی و کارشناس دبیرخانه: مسعود

امیرخانی

داور محتوایی: حسن بهشتی‌پور

ویراستار ادبی: دکتر اصغر اسمعیلی

بازبینی نهایی: فریبرز خوب‌نژاد

تعداد مداخل: ۱۳۴ مدخل

۱۰۰ مقاله را نویسندگان غیرآزاده نوشته‌اند

۳۴ مقاله را نویسندگان آزاده نوشته‌اند

تعداد نویسندگان: ۵۰ نویسنده

۳۲ نویسنده غیرآزاده بوده‌اند

۱۸ نویسنده آزاده بوده‌اند